سال بیست‌وهشتم ■ شماره ۷۹۲۳ ■ پنجشنبه ■ ۱۲ خرداد ۱۴۰۱

ایران

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی
سردبیر: کمیل نقی‌پور

تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی / نشانی: تهران خیابان خرمشهر شماره ۲۰۸
صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ / امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
چاپ: شرکت چاپ جام‌جم / سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی/ چاپخانه همشهری ۲
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ / پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
انتشارات موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
http://irannewspaper.ir

اذان ظهر ۱۳/۰۲ | اذان مغرب ۲۰/۳۶ | نیمه شب شرعی ۰۰/۱۰ | اذان صبح فردا ۴/۰۵ | طلوع آفتاب فردا ۵/۴۹

سخن روز

امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام:

اندوه‌های دل خویش را با صبر استوار و یقینِ نیکو بزدای.

شرح غررالحکم: ج ۲، ص ۱۹۵، ح ۲۳۵۷

نـــگاره

رضا بدرالسما

آرمان نهضت امام خمینی(ره)

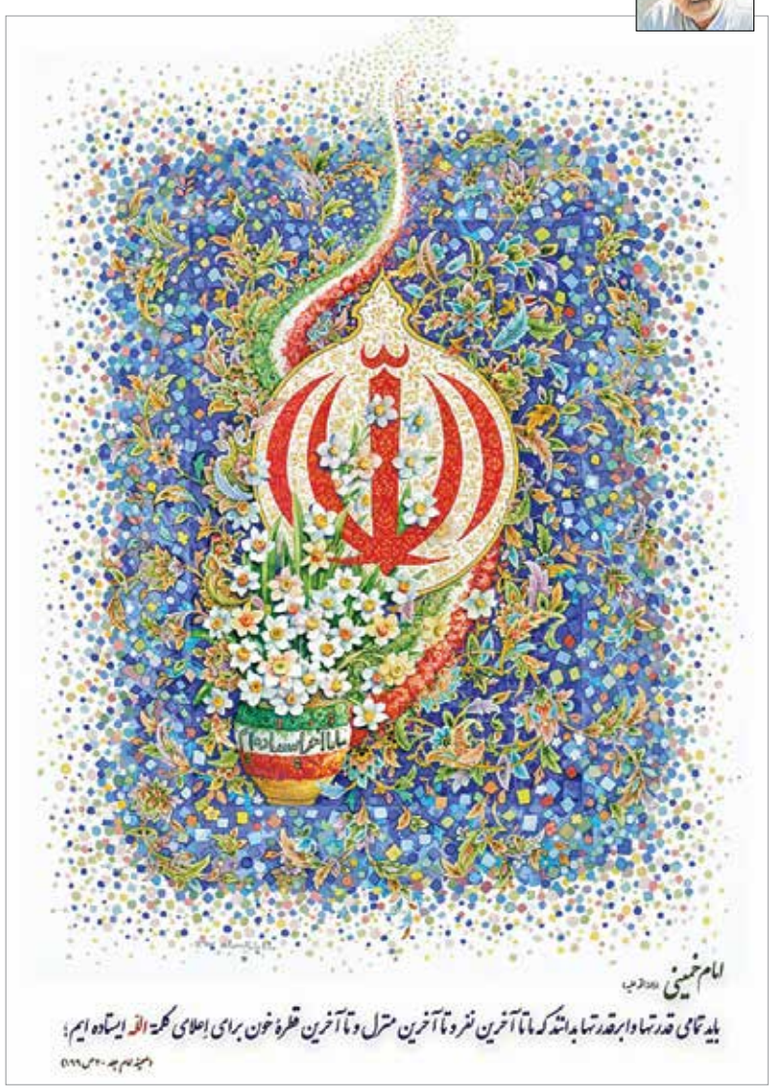

پای فیلم‌هایی که از ما مجوز دریافت کرده باشند ایستاده‌ایم

محمد خزاعی: دولت سیزدهم با رویکرد عدالت محوری و گفتمان انقلابی برسرکار آمده و سازمان سینمایی به‌عنوان یکی از بازوهای اجرایی برای تحقق این اهداف مسئولیت و رسالتی دارد. قطعاً تحقق این اهداف به رشد فرهنگ عمومی و اعتلای سینما منجر می‌شود. از این رو، ما باید خواسته‌های برحق اهالی سینما را در مجرای این سیاست‌ها پیگیری کنیم. اما متأسفانه، دائماً در فضای سینما هیاهویی وجود دارد که مانع می‌شود و به‌دلیل ورود بسیاری از نهادها و تصمیم‌گیری‌های سلیقه‌ای آنها سینما با چالش‌هایی روبه‌رو بوده است. برای اینکه حقوق سینماگران پایمال نشود بارها با بسیاری از این نهادها گفت‌وگو کردیم. همنیجا در جمع شما تأکید می‌کنم که ما تا آخر پای فیلم‌هایی که از ما مجوز دریافت کرده باشند، ایستاده‌ایم.

بخشی از صحبت‌های رئیس سازمان سینمایی در نشست با اصناف خانه سینما

از غم دوست در این میکده فریاد کشم
دادرس نیست که در هجر رخش داد کشم...
سال‌ها می‌گذرد حادثه‌ها می‌آید
انتظار فرج از نیمه خرداد کشم

امام خمینی(ره)

فرهنگ

وزیر فرهنگ با اشاره به حواشی جشنواره کن اعلام کرد

متخلفان، مشمول مجازات های سازمان سینمایی می شوند

محمدمهدی اسماعیلی در حاشیه جلسه هیأت دولت در جمع خبرنگاران با اشاره به واکنش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی علیه فیلم «عنکبوت مقدس» گفت: «حتماً اگر عناصری در داخل کشور با فیلم «عنکبوت مقدس» همکاری کرده باشند مشمول مجازات‌های سازمان سینمایی می‌شوند. این فیلم در خارج کشور تولید شده و عوامل اصلی این فیلم که در اردن فیلمبرداری شده است هم در خارج کشور هستند و مجوزی از ایران نداشته‌اند و حتماً اگر عناصری در داخل کشور با این فیلم همکاری کرده باشند مشمول مجازات‌های سازمان سینمایی می‌شوند.» او در پاسخ به این پرسش که آیا محدودیت‌هایی برای فیلم «برادران لیلا» هم ایجاد خواهد شد یا خیر، اظهار کرد: «طبق قانون فیلم‌هایی که به جشنواره‌های خارجی می‌روند باید مجوز اکران داشته باشند و به دوستانی که این فیلم را برای اکران به جشنواره کن بردند گفته شد که این امر موجب می‌شود مواد قانونی و همچنین محدودیت‌ها شامل این فیلم شود و این امر به اطلاع کارگردان و تهیه‌کننده رسیده است.» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یادآور شد: «به هرحال این فیلم قانون را رعایت نکرده است، ما باید در حال حاضر چکار کنیم؟ برای اینکه این اتفاق پیش نیاید، سازمان سینمایی دعوت‌شان کرد تا مراحل صدور مجوز اکران را طی کنند اما این اتفاق نیفتاد و در دوره جدید بنای ما اجرای قانون است، اما این فیلم بدون اعتنا به قانون، در جشنواره کن اکران شده است.» همچنین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره آخرین پیگیری‌های این وزارتخانه برای حل مشکل هنرمندان پیشکسوت گفت: پس از دستور بررسی و مساعدت رئیس‌جمهور محترم به درخواست هنرمندان پیشکسوت، بنده مدیرعامل صندوق اعتباری هنر را مأمور کردم تا به‌صورت ویژه این موضوع را پیگیری کند و به نتیجه برساند. خوشبختانه جلسات خوبی با نهادهای مسئول در وزارت راه و شهرسازی برگزار شده و تفاهمنامه‌ای در این باره در حال نهایی شدن است تا هنرمندان پیشکسوتی که عضو صندوق هستند و دارای مسکن نیستند، بتوانند از این امکان بهره‌مند شوند.

■ **دبیرخانه دائمی نمایشگاه قرآن راه‌اندازی می‌شود**

همچنین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در آیین تجلیل از مدیران بیست‌ونهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم از راه‌اندازی دبیرخانه دائمی نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم خبر داد و گفت: «با راه‌اندازی دبیرخانه از هم‌اکنون برای برپایی بهتر دوره‌های آینده این رویداد بزرگ قرآنی و معنوی متمرکز می‌شویم.» او گفت: «نمایشگاه قرآن کریم که در ماه مبارک رمضان برگزار شد، نشاط معنوی و دینی را در جامعه ایجاد کرد.» اسماعیلی تصریح کرد: «استقبال مردمی از نمایشگاه قرآن کریم بیش از حد انتظار بود و بر اساس آمار اعلام شده، بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در این نمایشگاه حضور پیدا کردند که این امر نشان‌دهنده علاقه عموم مردم به فعالیت‌های دینی و اعتقادی است.» عضو کابینه دولت مردمی ادامه داد: «دشمنان نظام جمهوری اسلامی که همواره تأکید بر تضعیف باورهای دینی مردم دارند، می‌توانند نظاره‌گر استقبال مردمی و پرشور از رویدادهایی چون «نمایشگاه قرآن»، «جشنواره کتابخوانی رضوی» و «سرود سلام فرمانده» باشند.» او تصریح کرد: «درباره برپایی نمایشگاه قرآن، قائل به بی‌نقص بودن نیستیم اما در دوره اخیر به حدی در جامعه نشاط ایجاد کرد که شخص رئیس‌جمهور تأکید کردند نمایشگاه قرآن را حتماً در شهرستان‌ها هم برگزار کنیم. از سوی دیگر تجربه موفق نمایشگاه قرآن در دوره اخیر باید بر همین رویه ادامه پیدا کند و دبیرخانه دائمی نمایشگاه قرآن را در روزهای آینده راه‌اندازی خواهیم کرد تا از همین لحظه به برپایی بهتر نمایشگاه قرآن در دوره‌های آینده کمک کرده باشیم.»

■ **میزخدمت در خانه فرهنگ تبریز**

همچنین همزمان با سفر استانی رئیس‌جمهور به استان آذربایجان‌شرقی و در راستای اهداف دولت مردمی در رسیدگی و بررسی مشکلات اقشار مختلف مردم بویژه اهالی فرهنگ، هنر و رسانه، میزخدمت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در محل «خانه فرهنگ تبریز» تشکیل شد. برپایی این میز خدمت در آستانه سفر استانی رئیس‌جمهور و حضور محمدمهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به‌عنوان نماینده ویژه رئیس‌جمهور در شهرستان‌های مراغه و عجب‌شیر از توابع استان آذربایجان‌شرقی، صورت گرفته است.

گپ و گفت

فقط تماشا کافی است

نیلوفر ساسانی
خبرنگار

همزمان با سالروز ارتحال امام خمینی «ره» اکران آنلاین پرونده «نیمه خرداد» از شنبه ۱۴ خردادماه آغاز می‌شود و علاقه‌مندان می‌توانند این پرونده را به‌صورت رایگان در سایت خانه مستند به نشانی khanemostanad.ir تماشا کنند. «ملاقات در مدار بسته» از جمله آثار این پرونده است که روزهای بستری شدن امام خمینی(ره) در بیمارستان از نگاه دوربین مدار بسته اتاق ایشان را به تصویر کشیده است. «نیمه خرداد» شامل چهار مستند به نام‌های «کمیته» به کارگردانی عبدالحسین بدرلو و تهیه‌کنندگی مصطفی فتاحی، «رازهای جماران» به کارگردانی مشترک محسن سلیمانی و محمد ثقفی، «ملاقات در مدار بسته» به کارگردانی مشترک امیرحسین خلیل‌زاده و مهدی جوزایی و تهیه‌کنندگی مهدی مطهر و همچنین مستند «پدر، پسر، گلوله» به کارگردانی امیر اصانلو است. آنچه می‌خوانید روایت امیرحسین خلیل‌زاده از ساخت «ملاقات در مداربسته» در گفت‌وگو با «ایران» است.

حدود ۷ سال پیش زنده‌یاد علیرضا زهادی از فیلمسازان انقلابی شهرستان قم در ایام بازنشستگی در مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام(ره)، درخواست کردند برای ایام ارتحال طرح و ایده‌ای ارائه کنم. از همان ابتدا در پی این بودم که چطور می‌شود از شخصیت تاریخی انقلابی قرن آشنایی‌زدایی کرد و از زاویه جدید و صفر، او را دید. این مؤسسه امکانات به روزی برای ارائه آثار تازه نداشت لاجرم در گفت‌وگویی متوجه شدم یک‌سری راش از ایام بستری شدن امام خمینی(ره) در بیمارستان ضبط شده که محرمانه نیست. یک دوربین تمام خلوت ایشان را مشاهده کرده است. به این نگاه رسیدیم که این دوربین می‌تواند کاراکتر داشته باشد و از شخصیتی که می‌بیند هیچ شناختی نداشته باشد و در نهایت با تصویری که از این شخصیت در خلوتش، در استراحتش، در ملاقات‌های رسمی و غیررسمی و خانوادگی‌اش می‌بیند به شناختی از ابعاد مختلف شخصیتی او برسد. در واقع مخاطب با زبان دوربین این شخصیت را بشناسد و با توجه به سلوک رفتاری‌اش، ملاقات‌کننده‌هایش، آرامش‌اش، سکوت‌اش، شوخی‌هایش، توجه‌اش به نظافت خود و محیط اطراف پی ببرد که آدم متفاوتی است. تلاش کردیم روایت شاعرانه و نگاهی از بیرون به سوژه داشته باشیم تا فارغ از تملق‌گویی یا تمجید عاشقانه تصویری واقع‌بینانه ارائه کنیم و با فاکتور گرفتن از تعریف و تمجید و تیتر و عنوان هویتی بدون تکلف هر آنچه هست را ببینیم، بدون اینکه ذهن مخاطب را هدایت کنیم یا معنایی به تصاویر بدهیم. با «ملاقات در مداربسته» در ۲۲ دقیقه آدمی را می‌بینیم که با مشاهده و تماشا متوجه تأثیراتش می‌شویم و نه با پیام و بار معنایی که با کلمات القا می‌کنیم. در یک لوکیشن ثابت نظاره‌گر تفاوت کنش‌ها و واکنش‌های ایشان در مواجهه با موقعیت‌های مختلف هستیم از جمله اینکه چطور در ملاقات با سران مملکت به شکل کاملاً جدی به گزارش‌ها گوش می‌دهند و ساعاتی بعد در ارتباط با نوه‌شان واکنش متفاوت و مؤثر دیگری دارند و در خلوت چه اندازه به اخبار گوش می‌دهند و اساساً زمان و برنامه‌ریزی چقدر برایشان مهم است. در واقع جنبه‌های مختلف ارتباط امام خمینی(ره) با دیگران، جهان اطرافش و خلوت خودش را در این فیلم می‌بینیم. هر آنچه در قالب نریشن عنوان می‌شود، توصیف شخصی است و نه برداشت‌های ماهوی یا قضاوتی. متأسفانه در اغلب موارد به خاطر علاقه به شخصیت نگاه سازندگان آثار به سمت تعریف و تمجید گرایش پیدا می‌کند در حالی که در مواجهه با امام خمینی(ره) با چنان شخصیت فوق‌العاده‌ای روبه‌رو هستیم که بدون هیچ توضیحی فقط کافی است او را مشاهده کنیم.

پیشنهاد

دیوانی برای رازگشایی از تاریخ

جمال کاظمی
روزنامه‌نگار

شاهان و شهریاران، در پهنه ادب فارسی در غالب اوقات، ممدوح بوده‌اند و شاعران و نظم‌پردازان در ستایش ایشان سخن ساز کرده و هنر و قریحه خود را بحق یا به گزاف، خرج آنها کرده‌اند. گاه حتی در این مسیر، از تکریم و ستایش فراتر رفته و راه اغراق و تملق پیموده‌اند. به این اعتبار حجم قابل اعتنایی از ادب فارسی، تحمیدیه‌هایی است که نقش اول و اصلی را در آنها شاهان و سلاطین ایفا می‌کنند. از دیگر سو، حکمرانان و شهریاران نیز با آگاهی از نفوذ واثرگذاری شعر و ادب در محبوبیت‌بخشی اجتماعی و ثبت تاریخی، همواره مرتبتی ویژه و یگانه برای شاعران و سخن‌پردازان قائل می‌شده‌اند.

اما در تاریخ فرهنگ ایران، شاهان و سلاطینی را هم می‌توان سراغ گرفت که فقط ممدوح نبودند؛ بلکه خود، بیش یا کم صاحب ذوق هنری و قریحه شعری بوده‌اند. شهریاران شاعر در ایران، فهرست نسبتاً بالابلندی را شکل می‌دهند؛ به‌نحوی که برخی از پژوهشگران، به استناد همین سنت، از ژانری تحت عنوان «شعر شاهی» در تاریخ ادبیات ایران سخن گفته‌اند. در این ژانر، همه آفرینش‌ها در یک درجه از قدرت و فصاحت نیستند؛ اما هرچه هست، نمی‌توان از این گونه مهم ادبی و شعری چشم پوشید. سلطان احمد جلایر(متوفی به سال ۸۱۳ه.ق) از جمله این شهریاران شاعر است، که هم‌عصر حافظ شیرازی و از ارادتمندان او و تابعان از سبک شعری لسان الغیب است. او را اولین شاه – شاعر ایرانی دانسته‌اند، که یک دیوان کامل شعری از او برجای مانده است. این دیوان با عنوان «هفت پیکر یا دیوان سلطان احمد جلایر» بتازگی به اهتمام دکتر علی فردوسی، رئیس دپارتمان تاریخ و علوم سیاسی دانشگاه نوتردام سانفرانسیسکو و دکتر ساناز رجبیان، استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز، به شیوه‌ای منقح و با پیشگفتار و مقدمه‌ای بسیار ممتع و مستوفا از سوی شرکت سهامی انتشار به بازار فرهنگ درآمده است.

سلطان احمد جلایر، که دربارش کانون حضور و هنرنمایی نقاشان، شاعران، موسیقیدانان بود، خود به سه زبان فارسی و عربی و ترکی شعر می‌گفت و در نقاشی و خوشنویسی نیز دستی داشت و مهم‌تر از همه اینکه با غزلسرای بزرگ فارسی، حافظ شیرازی، مراسلات و مبادلات شعری داشت. بیشتر محققان تاریخ ادبیات ایران بر آنند که راه یافتن به ظرایف و دقایق برخی از اشعار لسان‌الغیب و نیز فهم اوضاع زمانه حافظ جز از طریق تتبع در دیوان احمد جلایر ناممکن به نظر می‌آید. استاد دکتر علی فردوسی جایی از مقدمه خود بر تصحیح دیوان احمد جلایر فرموده است: «اگر به شعر سلطان احمد جلایر بنگریم نور هیچ کس به اندازه حافظ، هم جهان‌بینی و هم شعرش، در سراسر هفت‌پیکر نمی‌تابد.»

«هفت‌پیکر یا دیوان سلطان احمد جلایر» مشتمل بر تقریباً ۱۱ هزار بیت است که در هفت دفتر گرد آمده است. پدیدآورندگان اثر، با تکیه بر شش نسخه از هفت نسخه برجامانده از این اثر، به تصحیح و تنقیح کار همت کرده‌اند و آن را به پیراستگی و درخشندگی هرچه تمام‌تر فراهم آورده‌اند. مقدمه الحاقی ایشان بر دیوان، تقریباً در ۳۰۰ صفحه هرآنچه بایسته بوده، درباب تاریخ جلایریان، شأن دیوان در تاریخ شعر فارسی، نسبت آن با آثار شاعران هم‌عصر، اختصاصات سبک شعری سلطان احمد جلایر، با نثری به غایت شیوا و شیرین به خواننده عرضه داشته است. علی فردوسی، البته در همان ابتدای کار ضمن تأکید بر اینکه «آنچه پیش رو دارید، میوه همکاری دو نفره ماست» توضیح می‌دهد که «نگاه من روی متن به‌عنوان یک ابژه تاریخی متمرکز بود.»

دقت در ضبط و تنقیح و تصحیح این اثر و نیز تدارک مقدمه‌ای ممتع و جامع برای کار، هر خواننده‌ای را به درک معنای سخن دکتر فردوسی که گفته است: «برای این کار قریب به ۲۰ سال وقت گذاشته‌ام» می‌رساند. این کتاب نمونه‌ای انگشت نما و اشاره کردنی در رجوع مسئولانه و روشنگرانه به میراث تاریخی است.

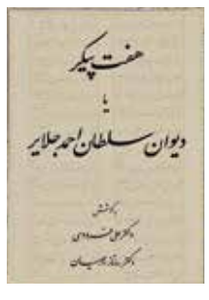

■ **هفت پیکر یا دیوان سلطان احمد جلایر**
■ **به کوشش دکتر علی فردوسی و دکتر ساناز رجبیان**
■ **شرکت سهامی انتشار - ۱۴۰۱**

یادداشت

امام و شکوفایی فرهنگ

رحیم زریان
نویسنده و شاعر

سی‌وسومین سالگرد ارتحال بنیانگذار کبیر انقلاب فرارسیده است، بزرگمردی که نه تنها در عرصه سیاست ایران، بلکه حتی در سطح جهانی هم از جمله چهره‌های شاخص و اثرگذار به شمار می‌آید. آنچنان که بسیاری نظریه‌پردازان سیاسی ایشان را در زمره اثرگذارترین افراد طی یک‌صد سال گذشته می‌دانند. هرچند من معتقد هستم که امام خمینی شخصیتی یگانه هستند و هیچ نمونه و مشابهی ندارند.

نکته مهم دیگر اینکه اثرگذاری ایشان تنها به سیاست محدود نمی‌شد و در حوزه‌های فرهنگی و اقتصادی هم تأثیر بسزایی به جای گذاشتند. بی‌اغراق حضرت امام با بنیانگذاری انقلاب اسلامی ایران، در همه ابعاد نقش ایفا کردند.

ایشان درک عمیقی از اتفاقات روز و حتی مصایبی که از دهه‌ها قبل گریبان کشور را گرفته بود داشتند و مسأله جالب توجه اینکه برخوردار از شخصیتی چندوجهی بودند. این در حالی است که اغلب چهره‌های سرشناس دنیای امروز تنها در یک زمینه درخشیده‌اند، اما ایشان از جهات مختلفی ممتاز و صاحب اندیشه بودند. هم جامعه ایران را به سوی بیداری کشاند و هم دست غرب را از سرزمین‌مان کوتاه کرد.

بگذارید قدری هم از تأثیری که در حیطه فرهنگ به جای گذاشتند بگویم. اگر نگاهی هرچند گذرا به تعداد نویسندگان و شاعران قبل و بعد از انقلاب داشته باشید به وضوح با خیل گسترده‌ای از زنان اهل قلمی روبه‌رو می‌شوید که از سال ۱۳۵۷ به بعد قدم به عرصه گذاشتند.

این در حالی است که پیش از آن شاعران و نویسندگان معدودی از بین زنان مشغول فعالیت بودند، اما حالا تعداد آنان در نویسندگی و شاعری اگر از مردان پیشی نگرفته باشد کمتر هم نیست. نکته قابل تأمل دیگر اینکه حضرت امام خودشان نیز اهل ادبیات بودند، البته تا پیش از ارتحال ایشان، بنابر مصالحی صحبتی دراین باره نشده بود.

به غیر از تعداد انگشت‌شماری از نزدیکان، حتی کسی نمی‌دانست که چه اشعار ارزشمندی گفته‌اند. بعد از آن بود که با اشعارشان روبه‌رو شدیم، حدود ۷۰۰ غزل و اشعار دیگری در قالب‌های کلاسیک. مروری بر سروده‌های ایشان گویای تسلط بسیار و درک عمیق حضرت امام در حوزه‌های مختلف همچون عرفان، فلسفه و فقه است.

ایشان را می‌توان استمرار اندیشه شاعران شاخصی همچون مولانا، حافظ و سعدی دانست

از سوی دیگر گام بزرگی که ایشان برای کسب استقلال سرزمین‌مان برداشت در همه جنبه‌های فرهنگ و هنر خود را نشان داد، انگار که روح تازه‌ای به کالبد همه حوزه ها، اعم از سینما، موسیقی، ادبیات و حتی هنرهای تجسمی دمیده شد. این بالندگی را بیش از همه می‌توان در عرصه شعر و در سروده‌های شاعران‌مان دید.

بحث دیگری که در این مجال اندک هم نمی‌توان از آن صرف‌نظر کرد توجه حضرت امام به مسائل و نیاز روز جامعه است. نگاه و تفکری که مشابه آن را به ندرت می‌توان در سایر علمای دینی و متجهدان دید.

در تصمیم‌گیری‌ها و حتی اظهارنظرهای خود تکیه بسیاری به اتفاقات روز داشتند و این مسأله نقش مهمی در علاقه‌مندی اهالی هنر به ایشان داشت. همه مسائلی که به برخی از آنها بسیار مختصر اشاره شد دست به دست هم داده تا با گذشت سال‌ها از ارتحال امام خمینی(ره)، مردم همچنان شیفته و به یاد ایشان باشند.

با وجود این بر یک به یک ما اهالی فرهنگ و هنر است که برای معرفی همه جنبه‌های شخصیتی این شخصیت مهم به نسل آینده بکوشیم.

باید کاری کنیم تا نوجوانان امروز و نسل آینده بدانند امام از جهات مختلف، چه خدماتی به این مرز و بوم داشته و از سوی دیگر در زمانه خود چقدر اثرگذار بوده است.

چند نکته درباره محسن چاوشی و مسیری که تاکنون طی کرده است

هنر برای کم کردن بار غم آدم ها

روایت

محسن بوالحسنی
خبرنگار

سال‌ها است محسن چاوشی را می‌شناسم و قصد و غرض این متنی که می‌خوانید درباره سابقه این دوستی نیست بلکه درباره چاوشی‌های دیروز و امروز است و آنچه من از او می‌دانم و می‌شناسم. کسی که شبیه هیچ‌کدام از سلبریتی‌هایی که در تمام عمر کسی ممکن است ببیند و بشناسد، نیست و مشی و مَنشی دارد شبیه خودش و هر بار درباره او چیزی به ضرورت نوشته‌ام خلاصه همین‌ها بوده است.

آن وقت‌ها بیشتر درباره آثارش می‌نوشتم و کمتر درباره وجوه دیگری از زندگی‌اش. آن هم نوشتنی که ربط و حرفی مهم برای دیگران داشته باشد و خب؛ سرجمع همه این حرف‌ها، علاقه همیشگی من به او در جایگاه یک خواننده و موزیسین حرفه‌ای و تجربه‌گرا بود، با صدایی دلنشین که چه وقتی از نزدیک او را نمی‌شناختم و چه امروز که دوستی صمیمی و دیرینه‌ای بین‌مان برقرار است، همچنان با همان جنس و کیفیت ادامه دارد. محسنی که این سال‌های اخیر اما می‌شناسم فرق‌هایی دارد با محسن سالیان دورتر. فرقی که شاید فقط دوستان معدود و محدود نزدیکش آن را حس کرده و می‌کنند.

به لحاظ حرفه‌ای همان آدم وسواسی است که روزها روی یک نت کوچک وقت می‌گذارد و فقط چند روز یا حتی چند ساعت بعد از انتشار آلبوم‌هایش ذوقش را دارد و بعد از این چند ساعت، دوباره به این فکر می‌کند که حالا باید چه کرد و چه ساخت؟ چاوشی از تکرار مکررات بیزار است و این را حالا همه آنها که صبورترند می‌دانند و مزد صبوری‌شان را هم بزودی خواهند گرفت. این به لحاظ حرفه‌ای یعنی آنچه ما از او به‌عنوان یک موزیسین و خواننده می‌شناسیم؛ اما نکته‌ای که از گفتنش معذور نیستم آرامشی روحی است که این چند سال اخیر به‌دست آورده است. به او می‌گویم: «چقدر آرام شده‌ای» و در جواب دعایم می‌کند. خالصانه از صمیم قلب و بی‌ادا و ریایی؛ که اگر بود من بعد از سال‌ها خوب متوجهش می‌شدم. آرامش و بی‌حاشیه بودنش را همیشه داشته و حالا این آرامش راه به سمت دیگری برده و کاش از ذکر خیلی جزئیات معذور نبودم.

خودش هم خبر ندارد اینها را می‌نویسم و اگر می‌دانست نمی‌گذاشت و نگفتم که راحت بنویسم از سهمی که در کم‌کردن بار غم آدم‌ها داشته است. چند سال پیش دو گفت‌وگوی مفصل با محسن داشتم. جایی از این گفت‌وگو از او پرسیدم: «همان اوایل شروع کار حرفه‌ای خود هم مدعی چیزی نبودی و جوابی به خبث طینت‌ها و... نمی‌دادی.» جواب داد: «مگر الان مدعی چیزی هستم؟ کسی دنبال این جریانات می‌رود که شغلش این است. یعنی برای آنکه دیده شود و کنسرت بگذارد و... چنین کارهایی می‌کند تا در مرکز توجه قرار بگیرد. من فقط و فقط برای خالی کردن خودم می‌سازم و می‌خوانم. سوپراستار بشوم که چه اتفاقی بیفتد؟ تو من را می‌شناسی. اما واقعاً اینها به چه دردی می‌خورد؟» گفتم: «پول زیاد!» جواب داد: «وقتی پول وارد کار شود حس و هنر و همه چیز از بین می‌رود. بنده پول و شهرت نیستم. همیشه و هنوز چند دوست و همکار نزدیک دارم که وقتم را با آنها صرف می‌کنم. نمی‌خواهم کار عبثی انجام بدهم. مسئولیتی دارم که باید به این مسئولیت برسم. از نظر من برخی آدم‌ها انتخاب می‌شوند که مسئولیتی به دوش بگیرند و راهی را بروند.»

محسن چاوشی این سال‌های اخیر آمد و آمد تا به این مسیر و ادامه‌اش برسد و البته هنوز هم اهل حاشیه و حتی تبلیغ ترانه‌ها و آلبوم‌هایش به حدت و شدت دیگران نیست و در عوض، کم کردن بار غم مردم را با شدت و حدت پی گرفته است. آرام شده است، خیلی آرام! یک آرامش درونی عمیق که این چند سال پیش دیدم در

وجودش شکل گرفته است.

حالش خوش است، خیلی خوش! آنقدر خوش و خوب و آرام که دوست‌داری ساعت‌ها کنارش بنشینی و شعر بخوانی و موزیک بشنوی. اگر این زندگی امان می‌داد هر روز می‌رفتم و کمی از آرامشش سهم می‌بردم. چون دوست ندارد، از ذکر چیزهای بسیاری معذورم و یک دوست جز احترام متقابل چه باید داشته باشد. پس این را نوشتم که مستقیم‌تر درباره پسری حرف بزنم که نه اهل تئوری‌ها است و نه اهل حاشیه و منم‌منم کردن‌ها. بارها خوشحالی‌اش و قطره اشکش را دیده‌ام وقتی دلی را شاد می‌کند.

این‌همان مسئولیت یا به‌قول محسن نذری است که داشته و حالا دارد نذرش را ادا می‌کند. او در اینستاگرامش پوسترهای خیرخواهانه می‌گذارد و به فاصله چند دقیقه‌ای پوستری تشکرآمیز از مردمی که خودشان هزار گرفتاری دارند اما آبرو و دست محسن چاوشی را رد نمی‌کنند و چه بهتر از این. محسن هنوز شهرک شهید بهشتی و آن فقر را فراموش نکرده و رو برنگردانده و همین است که فقط خواننده محبوب خیلی‌ها نیست، پسر خوب ایران است و آبرویی دارد و دلی که دریا است.

عکس نوشت

با گذشت ۱۲ هفته از آغاز اکران فیلم سینمایی «موقعیت مهدی» به کارگردانی هادی حجازی‌فر و تهیه‌کنندگی حبیب والی‌نژاد که از فیلم‌های اکران نوروز ۱۴۰۱ بود، این فیلم سینمایی تاکنون در سینماها و اکران‌های سیار، فروش ۱۴ میلیاردی داشته و توانسته عنوان پرفروش‌ترین فیلم دفاع مقدس تاریخ سینما را به نام خود کند./ ایلنا